

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 13/11/2024 10:55
Sayı: E-120.07.03-1529302
TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN YÜZÜNCÜ YILI

Sayı : E-85112434-610-5916266

Konu : Soru Önergesi

7/11758 7 GK 149
7/11760-11761
7/12875-12877 GK 164
7/14014 GK 6
7/14677 GK 11
7/15726-15727 GK 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA 7/14677 GK 11
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 17.05.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1428522 sayılı yazınız. 7/16611 GK 16
b) 11.06.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1442326 sayılı yazınız.
c) 18.07.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1460748 sayılı yazınız.
ç) 08.08.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1472918 sayılı yazınız.
d) 02.09.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1488487 sayılı yazınız.
e) 02.10.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1503002 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (22 Sayfa)

**HAKKÂRİ MİLLETVEKİLİ SAYIN VEZİR COŞKUN PARLAK'IN 7/15727 ESAS
SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü)'ca;

Ülkemizde yayımlanmış eserlerde suç teşkil eden hususların belirlenmesi ve bunlara karşı herhangi bir cezai yaptırım uygulanması kanunen Bakanlığımız sorumluluğunda bulunmamaktadır. Bakanlığımız tarafından verilen Uluslararası Standart Kitap Numarası (ISBN) mecburi bir uygulama değildir ve bu uygulamanın amacı eser numaralarının uluslararası bir yöntemle standardize edilmesi ve materyalin kimliğinin tanımlanmasıdır.

Bandrol işlemlerinin amacı ise eser ve hak sahiplerinin haklarının takip edilmesini sağlamak ve fikri hak ihlalleriyle mücadele etmektir. Bakanlığımızın ilgili birimleri tarafından doğrudan ya da bu birimlerin koordinasyonunda gerçekleştirilen ISBN ve bandrol tahsis işlemleri yayımı öncesinde gerçekleştirilen ve eserin içeriğiyle hiçbir ilgisi olmayan işlemlerdir. Bu çerçevede, bu işlemler kesinlikle içeriğin onaylandığı anlamına gelmemektedir. Basılmış eserler yoluyla işlenen suçlar 5187 sayılı Basın Kanunu'na bağlı olarak takip edilmekte; el koyma, dağıtım ve satış yasağı koyma işlemi ancak Cumhuriyet Başsavcılığının başlattığı soruşturma ve kovuşturmayla binaen ilgili mahkemelerin kararıyla yapılabilmektedir.

Özetle, yasaklama ve el koyma kararları yargı mercilerince verilmekte olup kitapların yayımı öncesinde ve sonrasında içerik olarak denetlenmesi, yasaklama, el koyma veya toplatılması kararlarının alınmasında Bakanlığımızın yetkisi bulunmamaktadır.

**Bakanlığımız İlgili Kurumu Olan Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan
Alınan Yazıda;**

Ülkemizde özel radyo ve televizyon yayınları 1990 yılından itibaren herhangi bir yasal düzenlemeye tabi olmaksızın başlamıştır. 1993 yılında Anayasa değişikliği yapılarak radyo ve televizyon yayınları üzerindeki kamu tekeli ortadan kaldırılmış, özel radyo ve televizyon yayınlarının yapılmasına olanak sağlanmıştır. Özel radyo ve televizyon yayınlarını düzenleyen mülga 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun'un 1994 yılında yürürlüğe girmesiyle, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu kurulmuştur. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemekle görevli, Anayasa'nın 133'üncü maddesi kapsamında üyeleri TBMM Genel Kurulunca seçilen, özerk ve tarafsız bir kamu tüzel kişiliğidir.

Üst Kurul 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ile radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerince gerçekleştirilen yayınların düzenlenmesi ve denetlenmesi ile görevlendirilmiş olduğundan gazete, dergi ve kitapların toplatılma, kapatılma veya yayınının durdurulması hususunda herhangi bir yetkisi bulunmamaktadır.

Radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetleri, Üst Kurul Uzmanlarınca titizlikle takip edilmekte, incelenen yayınlarda 6112 sayılı Kanun'un "Yayın Hizmeti İlkeleri" başlıklı 8'inci maddesinde yer alan yayın hizmet ilkelerine aykırılık tespit edildiği takdirde rapor düzenlenmektedir.

Üst Kurul, yukarıda da ifade edildiği gibi, 1994 yılında kurulmuş olup 1980-2024 yılları arasındaki dönemin 1994 yılı öncesinde herhangi bir faaliyetinden söz edilmesi mümkün değildir. Faaliyette olduğu dönem ile ilgili olarak da Üst Kurulun işleyişine dair esaslar bellidir. Üst Kurulca gerçekleştirilen denetim esnasında ilgili medya hizmet sağlayıcı kuruluşun hangi dilde yayın yaptığına bir önemi bulunmamakta, sadece yayın hizmet ilkelerine aykırılık teşkil eden bir durum tespit edildiğinde yayıncı kuruluşun hangi dilde yayın yaptığına bakılmaksızın müeyyide uygulanmaktadır. Dolayısıyla, Üst Kurulumuz sisteminde medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara uygulanan müeyyidelerle ilgili genel bir karne bulunmakta, ancak Türkçe veya farklı bir dilde yayın gerçekleştiren bir yayıncıya uygulanan yaptırımın miktarına dair ayrıca bir istatistik tutulmamaktadır. Bunun nedeni yukarıda da izah edildiği gibi Üst Kurulca gerçekleştirilen denetim kapsamında ehemmiyet gösterilen tek husus yayınların yayın hizmet ilkelerine aykırılık teşkil edip etmediğidir.

Bu bağlamda Üst Kurul kayıtları incelendiğinde; müeyyide kayıtlarının tutulmaya başlandığı 2004 tarihinden bugüne kadar 229 yayın lisansı iptali müeyyidesi uygulanmış olup bu müeyyidelerin tamamına yakını, sağlık beyanıyla ürün satışı gerçekleştirerek hem toplum sağlığını tehdit eden hem de izleyicileri yanıltmayı amaç edinen yayıncıların oluşturduğu görülmektedir. Daha önce de ifade edildiği üzere, bu müeyyidelerin uygulandığı medya hizmet sağlayıcıların hangi dilde yayın yaptıklarına ilişkin Üst Kurulda herhangi bir kayıt bulunmamaktadır.